

Stichting Nationaal Blindenmuseum

Van 2022 naar 2023

Terugblik op 2022

Inleiding

In dit kort verslag kijken wij tevreden terug op de museale werkzaamheden van onze stichting in 2022. De tevredenheid ontlenen we vooral aan het feit dat we aanmerkelijk meer bezoekers hebben kunnen verwelkomen dan in 2021. Hieronder gaan we daar nader op in en zullen we ook over andere activiteiten en feiten informatie verstrekken.

Ontvangst van bezoekers

We hebben in het verslagjaar 137 bezoekers ontvangen. Dit aantal is inclusief de begeleiders van individuele bezoekers of groepjes bezoekers. We hebben ervaren dat de begeleiders minstens even geïnteresseerd waren als de primaire bezoekers. Een flink deel van de bezoekers hield vakantie in het vakantiehôtel Dennenheul te Ermelo of in Nieuw Hydepark te Doorn (bij elkaar 63 mensen). Een aantal andere bezoekers heeft op aanbeveling van de CBB ons museum bezocht (25 mensen). Deze mensen hebben we in drie groepen ontvangen. Terwijl een groep in het museum was, werden de andere twee groepen door de productieafdelingen van de CBB geleid.

De overige bezoekers zijn in meerderheid op rechtstreekse uitnodiging van onszelf de collectie van ons museum komen bekijken en komen luisteren naar de informatie die wij mondeling verstrekten.

In vergelijking met het jaar 2021 is het aantal bezoekers ruim vervijfvoudigd. Dat er een aanmerkelijke stijging heeft plaatsgevonden is mede het resultaat van mond-tot-mondreclame binnen het Vakantiebureau, de organisatie waartoe de vrijwilligers behoren die vakanties in het vakantiehôtel Dennenheul verzorgen. Hieraan hebben we ook het bezoek vanuit Nieuw Hydepark in Doorn te danken gehad.

Publiciteit

Halverwege het verslagjaar hebben we het al langer bestaand voornemen om een folder te maken gerealiseerd. De kosten hebben we beperkt kunnen houden door de folder zelf te maken en af te drukken. De verspreiding heeft vooralsnog slechts op kleine schaal plaatsgehad. We hebben er nog geen effect van kunnen constateren.

De folder is in de rubriek Jaarstukken op de website te vinden.

In het septembernummer van Moet je Horen, luistermagazine voor blinden en slechtzienden, is een reportage gepubliceerd die Ineke Glorie van haar bezoek aan het museum heeft gemaakt. De reportage is ook in de rubriek Jaarstukken op de website te vinden.

Naar aanleiding van de reportage hebben we van enkele luisteraars welkome informatie, documenten en/of voorwerpen ontvangen.

Aanwas van de collectie

Hieronder geven we enige voorbeelden van voorwerpen die we in het verslagjaar aan onze collectie hebben kunnen toevoegen.

Aan het begin van het verslagjaar hebben we uit de nalatenschap van mevrouw A.M. (Mieps) Fontein meerdere voorwerpen ontvangen waarmee we onze collectie aanmerkelijk hebben kunnen uitbreiden, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. Beide kenmerken zijn van toepassing op een brailleversie van een woordenboek Russisch-Nederlands en een woordenboek Nederlands-Russisch. Deze woordenboeken zijn rond 1950 resp. 1960 specifiek voor Mieps Fontein geproduceerd met behulp van een mechanische brailleschrijfmachine. Ze beslaan bij elkaar zeven strekkende meters boekenplank. Voor informatie over Mieps Fontein verwijzen we graag naar het interview met haar dat op onze website staat. Het stamt uit 2013.

Naar aanleiding van de reportage in Moet je Horen zijn ons enkele voor ons waardevolle voorwerpen geschonken. Eén lezer belde ons op met de vraag of we al een schuifmaat met voelbare maataanduidingen in de collectie hadden. Hij gebruikte zo'n stuk gereedschap bij zijn werk als reparateur van bromfietsen. Hij had er twee, waarvan er één als reserve diende. Dit exemplaar stond hij graag aan ons af. Dit aanbod hebben we met beide handen aangenomen.

Een aanbod van heel andere aard betrof een exemplaar in braille van de eerste aflevering van het eerste seksblad voor blinden en slechtzienden, Voelhoorn genaamd. Later werd dit aanbod nog uitgebreid met het eerste nummer in braille van de opvolger van Voelhoorn, Mensen-Leven. Hans Wensveen, één van de oprichters van Voelhoorn, was de schenker. Hij heeft ook voor informatie over het ontstaan van het blad gezorgd. (Zie onze website.)

Men heeft ons ook via onze website gevonden. Hierdoor hebben we meerdere bijbelboeken in hoogdruk, braille en moonschrift aan onze collectie kunnen toevoegen. Ze zijn afkomstig van het Nederlands Bijbelgenootschap. Niet afkomstig uit deze bron is de volledige bijbel in de statenvertaling in gesproken vorm, vastgelegd op cassettebandjes (1977).

Een andere aanwinst is een tv-loep van het merk Philips, stammend uit circa 1980.

Tot slot noemen we nog de schenking van enkele leermiddelen die tamelijk recent in het voortgezet onderwijs zijn gebruikt.

Samenwerking

In het verslag over 2021 hebben we melding gemaakt van ons contact met het Stadsmuseum Grave. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2022 vijf houten geografische kaarten in bruikleen hebben ontvangen. Deze zijn gebruikt op de Graafse blindeninstituten. Afgesproken is dat we meer voorwerpen in bruikleen kunnen ontvangen zodra het stadsmuseum zijn van Koninklijke Visio in bruikleen gekregen collectie toegankelijk heeft kunnen maken.

Het contact met het Joods Cultureel Kwartier is voortgezet. Afgesproken is dat het voor zijn tentoonstelling over de holocaust - die in de loop van 2023 wordt geopend - enkele voorwerpen uit onze collectie geschonken krijgt.

In de tweede helft van het verslagjaar heeft het Nederlands Openluchtmuseum ons om medewerking aan een tentoonstelling verzocht door twee bepaalde voorwerpen uit onze collectie in bruikleen te geven. Hieraan hebben we graag gehoor gegeven. De tentoonstelling draagt de titel '(on)beperkt leven met een handicap'. Ze is te bezoeken van eind maart 2023 tot begin januari 2024.

Door de relatief grote aanwas van onze collectie (onder meer door de komst van de woordenboeken) hebben we onze collectie meerdere keren moeten herordenen. Hierdoor hebben we het in het verslagjaar niet verstandig gevonden actie te ondernemen in de richting van de Stichting Le Sage ten Broek-Bibliotheek. Zo'n actie zou namelijk het doel hebben meer voorwerpen in bruikleen te krijgen. Opschorting naar 2023 leek ons geen kwaad te kunnen.

Collectiebeheer

De aanwas van de collectie heeft gevolgen gehad voor activiteiten in de sfeer van collectiebeheer. Soms moesten voorwerpen worden opgehaald. Altijd moest er aandacht aan registratie en plaatsing worden besteed. In sommige gevallen moesten ook herstelwerkzaamheden worden verricht.

Volgens plan hebben we een begin gemaakt met het digitaliseren van geluidsopnames die we op cassettebandjes in de collectie hebben. De digitalisering hebben we voor een groot deel in eigen beheer kunnen uitvoeren. Het is de bedoeling bezoekers en andere geïnteresseerden de gelegenheid te geven naar de opnames te luisteren, in het museum zelf of extern via streaming.

Het geluidsarchief hebben we ook uitgebreid met opnames die ons in digitale vorm konden worden bezorgd.

In de loop van het verslagjaar hebben we enkele interessante verslagen uit de sfeer van de Graafse blindeninstituten laten digitaliseren. We beschikten slechts over een brailleversie van de teksten. Door het overtikwerk hebben we de teksten op onze website kunnen publiceren.

Financiën

De ruimte die het bestuur van de CBB ons ingevolge een besluit van april 2020 heeft aangeboden mochten we gedurende twee jaar gebruiken zonder dat we er huur voor hoefden te betalen. Als onze middelen het toelieten, werd door het bestuur een gift van onze kant aan de CBB op prijs gesteld.

Omdat de eerste twee jaar in de grotere ruimte samenvielen met beperkende maatregelen wegens de coronapandemie, hebben we ook over het derde jaar geen huur hoeven te betalen. Als gevolg hiervan staat in het financieel verslag achter de uitgaven wegens huur een nul.

Het bestuur van de CBB heeft ook enig budget vrijgemaakt voor promotieactiviteiten van ons of van de CBB en ons gezamenlijk. Ons voornemen is dat we gezamenlijk voorlichtingsactiviteiten voor groepen verzorgen. De groepen kunnen dan zowel met de voorzieningen van de CBB als met onze collectie kennismaken en aan de hand daarvan informatie krijgen over de mogelijkheden en beperkingen die blinden en slechtzienden ondervinden bij het deelnemen aan de samenleving. We zijn de CBB zeer erkentelijk voor de terbeschikkingstelling van ruimte en middelen.

Het financieel verslag van onze stichting over 2022 kunt u op onze website vinden. Hieronder vermelden we enige ontwikkelingen die met het bezoekersaantal te maken hebben.

Door de toename van het aantal bezoekers hebben we enerzijds meer kosten gemaakt (reiskosten van onze gidsen, kosten van consumpties), anderzijds meer inkomsten ontvangen (bijdragen van bezoekers).

In 2021 bedroegen de reiskosten van de vrijwilligers in totaal 790 euro; in 2022 was dit 1.014 euro. In 2021 bedroegen de bijdragen van de bezoekers in totaal 95 euro; in 2022 was dit 922 euro. (De niet aan een bezoek gebonden bijdragen bedroegen in 2021 1.587 euro; in 2022 was dit 1.550.)

In 2021 bedroeg het exploitatieoverschot 180 euro; in 2022 was dit 465 euro. Ons banktegoed bedroeg ultimo 2022 2.552 euro.

De organisatie (de CBB) en particulieren die ons werk financieel hebben ondersteund zijn wij zeer erkentelijk.

Bestuur en vrijwilligers

In het verslagjaar bestond het bestuur uit de volgende personen:

- de heer L.F. (Loek) Meijer, voorzitter;
- mevrouw C.C. (Tineke) Leenders-Meijer, secretaris-penningmeester;
- de heer A.J. (Ad) van der Waals.

Het bestuur heeft vooral per e-mail en per telefoon intern overleg gevoerd. Het is eenmaal voor een vergadering bijeengekomen. Dat was in ons museum en wel op 14 december.

De penningmeester beëindigt na afronding van de jaarstukken over 2022 haar bestuurslidmaatschap. Het bestuur is mevrouw Leenders zeer erkentelijk voor het feit dat ze in 2014 na terugtreding van de vorige penningmeester tot het bestuur heeft willen toetreden en het penningmeesterschap op zich heeft willen nemen. We hebben de heer R.J. (Remco) Aaldenberg bereid gevonden mevrouw Leenders op te volgen. Hij is reeds vrijwilliger van de stichting.

De volgende personen hebben dit verslagjaar als vrijwilliger tijd, energie en vaardigheid ter beschikking gesteld van onze stichting:

- de heer R.J. (Remco) Aaldenberg;
- de heer J. (Hans) Bastiani;
- mevrouw A.M. (Astrid) Brouwer;
- de heer H.J. (Hendrik-Jan) van Duin;
- de heer W. (Wiep) Gardebroek;
- mevrouw H. (Hennie) Halfwerk-Tip;
- mevrouw B.G.A. (Bianca) Stokkingreef;
- mevrouw H. (Harma) Tip;
- mevrouw Y. (Yvonne) Zuidema.

Wij danken deze vrijwilligers voor het werk dat zij voor ons museum hebben verricht.

Vooruitblik op 2023

De soort activiteiten waarover we in het vorige gedeelte verslag hebben gedaan, zullen we in 2023 voortzetten. Het is onze ambitie het bezoekersaantal ten opzichte van 2022 met 10 procent te laten stijgen; het streefgetal is 150. Om dit te bereiken zullen we meer aandacht aan promotiemogelijkheden besteden.

Wat het beheer betreft zullen we ons geluidsarchief verder doorspitten om te kunnen beoordelen welke opnames we via digitalisering veilig willen stellen.

Voorts willen we de tamelijk grote collectie aan reliëfwerk inkrimpen door er de overbodige kopieën uit te halen en kritischer te kiezen tussen bewaren en afstaan in de gevallen van 'meer van hetzelfde'.

We zullen dit jaar onze pogingen hervatten om bruiklenen te verwerven uit de collectie van de Stichting Le Sage ten Broek-Bibliotheek in Nijmegen.

Met ingang van 14 maart 2023 is de Vereniging CBB gewijzigd in de Stichting CBB. In een overleg van ons bestuur met de directeur/bestuurder van de CBB is ons door de directeur/bestuurder meegedeeld dat de Stichting CBB ons, gelet op onze financiële situatie, geen huur in rekening zal brengen voor de aan ons ter beschikking gestelde ruimte. Naar aanleiding van de kostenstijging waarmee de CBB te maken heeft, zou ze een financiële bijdrage echter wel zeer op prijs stellen. Dit betekent dat we onze pogingen om inkomsten te verwerven zullen moeten uitbreiden.

Het bestuur

Mei 2023.